

До науково-дослідницької роботи в Малій академії наук запрошуються учні 9-11 класів.

Перелік наукових відділень і секцій

Назва відділення	Секція	Базова дисципліна
I. Математики	1. Математика	Математика
	2. Прикладна математика	Математика
	3. Математичне моделювання	Математика
II. Економіки	1. Економічна теорія та історія економічної думки	Математика
	2. Мікроекономіка та макроекономіка	Математика
	3. Фінанси, грошовий обіг і кредит	Математика
III. Фізики і астрономії	1. Теоретична фізика	Фізика
	2. Експериментальна фізика	Фізика
	3. Астрономія та астрофізика	Фізика
	4. Аерофізика та космічні дослідження	Фізика
IV. Філософії та суспільствознавства	1. Філософія	Історія України
	2. Соціологія	Історія України
	3. Правознавство	Історія України
	4. Теологія, релігієзнавство та історія релігії	Історія України
	5. Педагогіка	Українська мова та література
	6. Журналістика	Українська мова та література
V. Наук про Землю	1. Географія та ландшафтознавство	Географія
	2. Геологія, геохімія та мінералогія	Географія
	3. Кліматологія та метеорологія	Географія
	4. Гідрологія	Географія
VI. Екології та аграрних наук	1. Екологія	Біологія, хімія, укр. мова (за вибором)
	2. Охорона довкілля та раціональне природокористування	Біологія, хімія, іноземна мова (за вибором)
	3. Агрономія	Біологія, хімія (за вибором)
	4. Ветеринарія та зоотехнія	Біологія, хімія (за вибором)
	5. Лісознавство	Біологія, математика (за вибором)
	6. Селекція та генетика	Біологія, математика (за вибором)
VII. Літературознавства, фольклористики та мистецтвознавства	1. Українська література	Українська мова та література
	2. Зарубіжна література	Українська мова та література, зарубіжна література (за вибором)
	3. Російська література	Рос мова, зарубіжна література (за вибором)
	4. Фольклористика	Українська мова та література

	5. Мистецтвознавство	Українська мова та література
	6. Літературна творчість	Українська мова та література
VIII. Хімії та біології	1. Загальна біологія	Біологія, хімія (за вибором)
	2. Біологія людини	Біологія, хімія (за вибором)
	3. Зоологія, ботаніка	Біологія, хімія (за вибором)
	4. Медицина	Біологія, хімія, фізика(за вибором)
	5. Валеологія	Біологія, хімія (за вибором)
	6. Психологія	Біологія, історія України (за вибором)
	7. Хімія	Хімія
IX. Історії	1. Історія України	Історія України
	2. Археологія	Історія України
	3. Історичне краєзнавство	Історія України
	4. Етнологія	Історія України
	5. Всесвітня історія	Історія України
X. Мовознавства	1. Українська мова	Українська мова та література
	2. Російська мова	Російська мова
	3. Іспанська мова	Іспанська мова
	4. Англійська мова	Англійська мова
	5. Німецька мова	Німецька мова
	6. Французька мова	Французька мова
XI. Технічних наук	1. Технологічні процеси та перспективні технології	Фізика, математика (за вибором)
	2. Електроніка та приладобудування	Фізика, математика (за вибором)
	3. Матеріалознавство	Фізика, математика (за вибором)
	4. Авіа- та ракетобудування, машинобудування і робототехніка	Фізика, математика (за вибором)
	5. Інформаційно-телекомунікаційні системи та технології	Фізика, математика (за вибором)
	6. Екологічно безпечні технології та ресурсозбереження	Фізика, математика (за вибором)
	7. Науково-технічна творчість та винахідництво	Фізика, математика (за вибором)
XII. Комп'ютерних наук	1. Комп'ютерні системи та мережі	Математика
	2. Безпека інформаційних та телекомунікаційних систем	Математика
	3. Технології програмування	Математика
	4. Інформаційні системи, бази даних та системи штучного інтелекту	Математика
	5. Internet-технології та WEB дизайн	Математика

Основні вимоги до учнівських робіт

Вимоги щодо написання, оформлення та представлення учнівських науково-дослідницьких робіт

I. Загальні положення

1. На Конкурс подаються науково-дослідницькі роботи (далі - роботи) проблемно-пошукового характеру, які відповідають віковим інтересам та пізнавальним можливостям учасників Конкурсу, свідчать про їх обізнаність із сучасним станом галузі дослідження, опанування ними методики проведення експерименту.

Тематика має відповідати напрямам наукових секцій наукових відділень Малої академії наук України.

2. Робота має ґрунтуватись на певних науковій та експериментальній базах, містити дані особисто проведених дослідів, спостережень чи пошукової роботи; результати їх обробки, аналізу та узагальнення; посилання на відповідні наукові джерела; відображати власну позицію дослідника.

У роботі мають бути чітко визначені: мета, об'єкт і предмет дослідження, завдання, методика дослідження, відмінність та перевага запропонованих підходів і результатів.

Зміст і результати досліджень викладаються стисло, логічно, грамотно та аргументовано, без загальних слів, міркувань, бездоказових тверджень, тавтології.

Назва роботи має бути стислою та відповідати суті наукової проблеми (завдання), що вирішується.

3. До наукової роботи мають бути додані відгуки наукового керівника та рецензія фахівця у відповідній галузі (досвідченого педагогічного, наукового чи науково-педагогічного працівника).

Достовірність наведених у роботі результатів підтверджується у відгуку науковим керівником.

4. Робота оформлюється у двох примірниках: один використовується журі під час її оцінювання, другий - учасником під час захисту. Примірники роботи мають бути ідентичними.

5. До розгляду не приймаються:

- роботи, тема та зміст яких не відповідають профілю наукової секції;
- роботи, що були представлені в попередні роки та не мають суттєвого доопрацювання;
- роботи, які є плагіатом;
- роботи без самостійного дослідження, опрацювання джерел і власних висновків з обраної тематики;
- роботи без тез, відредагованих та оформлених відповідно до цих вимог.

Автори таких робіт після заочного оцінювання науково-дослідницьких робіт отримують відповідну рецензію та до подальшої участі в Конкурсі не допускаються.

II. Структура роботи

Робота має бути побудована за певною структурою. Основними складовими структури роботи є такі:

- титульний аркуш;
- тези;
- зміст;
- перелік умовних позначень, символів, скорочень, термінів (за необхідності),
- вступ;
- основна частина;
- висновки;
- список використаних джерел;
- додатки (за необхідності).

III. Вимоги до змісту роботи

1. Титульний аркуш є першою сторінкою роботи, що заповнюється за [зразком](#).

2. У тезах (текст обсягом до 1 сторінки) подається стисла характеристика змісту роботи з визначенням основної мети, актуальності та завдань наукового дослідження. Також у них зазначаються висновки та отримані результати проведеної роботи.

У заголовку тез наводяться такі дані: назва роботи; прізвище, ім'я, по батькові автора; найменування територіального відділення Малої академії наук України; найменування базового позашкільного навчального закладу; найменування загальноосвітнього (професійно-технічного, вищого)

навчального закладу; клас (курс); найменування населеного пункту; прізвище, ім'я, по батькові, посада (за наявності - науковий ступінь, вчене звання) наукового керівника.

3. Зміст подається на початку роботи. Він містить найменування та номери початкових сторінок усіх розділів, підрозділів та пунктів (якщо вони мають заголовок), зокрема вступу, висновків до розділів, загальних висновків, додатків, списку використаних джерел тощо.

4. Якщо в роботі використано специфічну термінологію, а також маловідомі скорочення, нові символи, позначення тощо, то їх перелік подається у вигляді окремого списку, який розміщується перед вступом.

Перелік має розташовуватись двома стовпчиками: у лівому в алфавітному порядку наводяться умовні позначення, символи, одиниці скорочення або терміни; у правому - їх детальне розшифрування.

Якщо в роботі спеціальні терміни, скорочення, символи, позначення тощо повторюються менше трьох разів, перелік не складається, а їх розшифрування наводиться в тексті при першому згадуванні.

5. У вступі коротко обґрунтовуються актуальність і доцільність обраної теми, підкреслюється сутність досліджуваної проблеми; формулюються мета роботи та зміст поставлених завдань, об'єкт і предмет дослідження; подаються перелік використаних методів дослідження, характеристика роботи (теоретична, прикладна); вказуються нові наукові положення, запропоновані учасником особисто, відмінність отриманих результатів від відомих раніше та ступінь новизни (вперше отримано, удосконалено, набуло подальшого розвитку); повідомляється про наукове використання результатів досліджень або даються рекомендації щодо їх використання, для прикладних робіт повідомляється про прикладну цінність отриманих результатів.

У разі використання в роботі ідей або розробок, що належать співавторам, слід відмітити про цей факт і зазначити конкретний особистий внесок учасника. Також зазначаються відомості про публікацію роботи та апробацію її результатів (за наявності).

Орієнтовний обсяг вступу - 2-3 сторінки.

6. Основна частина роботи складається з розділів, підрозділів, пунктів, підпунктів.

Кожний розділ розпочинається з нової сторінки. Основному тексту розділу може передувати коротка передмова з описом обраного напрямку дослідження та обґрунтуванням застосованих методів досліджень. У кінці кожного розділу формулюються висновки зі стислим викладенням наведених у розділі наукових і практичних результатів, що дає можливість звільнити основні висновки від другорядних подробиць.

В основній частині роботи наводяться характеристика джерел, використаних для написання роботи, та короткий огляд літератури з даної тематики, окреслюються основні етапи наукової думки за визначеною проблемою, вказуються питання, які залишилися невирішеними; обґрунтовується вибір напрямку досліджень, наводяться методика та техніка дослідження; подаються відомості про обсяг дослідження; викладаються, аналізуються та узагальнюються отримані результати, подається їх оцінка.

Зміст основної частини має відповідати темі роботи та повністю її розкривати. Обсяг основної частини не повинен перевищувати 20 % обсягу основної частини.

7. Висновки мають містити стислий виклад результатів вирішення наукової проблеми та поставлених завдань, зроблених у процесі аналізу обраного матеріалу, оцінок та узагальнень. Необхідно підкреслити їх самостійність, новизну, теоретичне та (або) прикладне значення, акцентувавши увагу на кількісних і якісних показниках здобутих результатів, обґрунтувати достовірність результатів та надати рекомендації щодо їх використання.

8. Список використаних джерел - елемент бібліографічного апарату, який містить бібліографічні описи використаних джерел.

Список використаних джерел слід розміщувати одним із таких способів: у порядку появи посилань у тексті (найбільш зручний у користуванні та рекомендований під час написання роботи), в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків, у хронологічному порядку.

Відомості про джерела складаються відповідно до вимог, зазначених у стандартах: ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 «Система стандартів з інформації бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання», затверджений наказом Державного комітету України з питань технічного регулювання та споживчої політики від 10.11.2006 № 322; ДСТУ 4331:2004 «Правила описування архівних документів», затверджені наказом Держспоживстандарту України від 17.08.2004 № 181; ДСТУ 3582: 2013 «Інформація та документація. Бібліографічний опис. Скорочення слів і словосполучень в українській мові. Загальні вимоги та правила», затверджений наказом Мінекономрозвитку від 22.08.2013 № 1010; ДСТУ

3008:95 «Документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура і правила оформлення», затверджений наказом Держстандарту України від 23.02.1995 № 58.

Наприклад:

- книга одного автора оформлюється так: Карпенко О.О. Аналітико-синтетична переробка документної інформації : бібліографічний опис [Текст] : навч. посіб. / О.О. Карпенко ; М-во освіти і науки України, Нац. аерокосміч. ун-т ім. М.Є. Жуковського «Харк. авіац. ін-т». -Х. : ХАІ, 2009. - 70 с.;
 - книга двох авторів оформлюється так: Кушнарєнко Н.М. Наукова обробка документів [Текст] : підручник / Н.М. Кушнарєнко, В.К. Удалова. - 3-тє вид., стер. - К. : Знання, 2006. - 331 с. -(Вища освіта ХХІ століття);
 - книга трьох авторів оформлюється так: Власова Г.А. Аналітико-синтетична інформація [Текст] : навч. посіб. / Г.В. Власова, В.І. Лутовинова, Л.І. Титова ; М-во культури і туризму України, Держ. акад. керів. кадрів культури і мистецтв. - К. : ДАКККиМ, 2006. - 290 с.: іл., табл.;
 - книга чотирьох авторів оформлюється так: Механізація переробної галузі агропромислового комплексу [Текст] : [підруч. для учнів проф.-тех. навч. закл.] / О.В. Гвоздєв, Ф.Ю. Ялпачик, Ю.П. Рогач, М.М. Сердюк. - К. : Вища освіта, 2006. - 478 [1] с. - (ПТО: Професійно-технічна освіта);
 - книга п'яти авторів і більше оформлюється так: Новітня історія країн Західної Європи та Північної Америки, 1918-1945 рр. [Текст] : навч. посіб. для студ. ВНЗ / Баранов З.А., Кипарєнко Г.М., Мовчан С.П. [та ін.] ; за ред. М. Швагуляка. - Львів : Афіша, 2005. - 288 с.;
 - збірник оформлюється так: Цеков Ю.І. Підтекст художнього твору і світовідчуття письменника [Текст] / Ю.І. Цеков // Проблеми сучасного літературознавства. - Одеса, 1998. - С. 149-180;
 - збірник під заголовком оформлюється так: Антична міфологія : енциклопедія / [сост., ред. и предисл. К. Королева]. - М. : Эксмо ; СПб : Мидгард, 2005. - 768 с. : ил.;
 - багатотомна книга оформлюється так: Корнієнко М.В. Дорогами правозахисту [Текст] : публікації у ЗМІ : у 3 т. / М.В. Корнієнко ; Дніпропетр. держ. ун-т внутр. справ. - Дніпропетровськ : Ліра ЛТД, 2008. - Т. 2 : Інтерв'ю. - 586 с.;
 - дисертація та автореферат дисертації оформлюються так:
 - Ніколаєнко А.О. Удосконалення нормативної бази для вхідного контролю колісних пар вагонів [Текст] : дис. ... канд. тех. наук : 05.01.12 / Ніколаєнко Андрій Олександрович. - Захищена 15.07.2008 ; затв. 20.11.2008. - Севастополь, 2008. - 151 с. - Бібліогр. : с. 68-115;
 - Копанєва В.О. Формування фонду мережевих ресурсів у науковій бібліотеці (90-ті роки ХХ ст. - поч. ХХІ ст.) [Текст] : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. істор. наук : спец. 27.00.03 «Книгознавство, бібліотекознавство, бібліографознавство» / Копанєва Вікторія Олександрівна ; НБУ ім. В.І. Вернадського. - К., 2008. - 20 с.;
 - стаття із журналу оформлюється так: Дзюба І.М. Україна перед сфінксом майбутнього [Текст] / І.М. Дзюба // Науковий світ. - 2004. - № 2. - С. 2-6;
 - рецензія оформлюється так: Мойсеєнко А. Наодинці зі словом [Текст] / А. Мойсеєнко // Дзвін. - 1991. - № 12. - С. 143-146. - Рец. на кн. : Мірошніченко М.К. Око : поезія. - К. : Рад. письменник, 1989. - 138 с.
 - Якщо в конкретному інформаційному масиві переважають документи одного виду, загальне позначення матеріалу може бути випущеним, напр. : [Текст] - в описах текстових видань.
 - Картографічні документи оформлюються так: Васильків [Карті] : обличчя міста / Держ. служба геодезії, картографії та кадастру, ДНВП «Картографія» ; ред. Л.П. Біла. - 1 : 15000. - К. : Картографія, 2009. - 1 к.
 - (1 арк.) : текст, іл., реклама : кольор. ; 48х68 см, склад 24х10 см - (Мандрівник). - На звороті арк. : текст, іл. - Дод. карта : Васильківський район. 1 : 220000.
 - Електронні джерела оформлюються відповідно до загальних правил опису літературних джерел, при цьому в квадратних дужках після назви зазначається: [Електронний ресурс]. У кінці - Режим доступу: <http://www.psyh.kiev.ua>.
 - Наприклад: Архіви України [Електронний ресурс] : офіц. веб-портал Держ. арх. служби України / Держ. арх. служба України. - Електрон. дані. - [К.], 2014. - Режим доступу: <http://www.archives.gov.ua/>. - Назва з титул. екрана.
 - Посилання на сайти, портали, Інтернет-ресурси розміщуються окремо в кінці списку використаних джерел без нумерації під заголовком: «ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ», наприклад: <http://www.botany.kiev.ua>.
9. У додатках містяться допоміжні або додаткові матеріали, необхідні для повноти сприйняття роботи, кращого розуміння отриманих результатів: проміжні математичні доведення, формули та розрахунки, додаткові таблиці, графіки, рисунки, ілюстрації тощо.

IV. Правила оформлення роботи

1. Робота друкується шрифтом Times New Roman текстового редактора Word (або Open Office) розміру 14 на одному боці аркуша білого паперу формату А4 з інтервалом 1,5 (до 30 рядків на сторінці).

Поля: ліве, верхнє і нижнє - не менше 20 мм, праве - не менше 10 мм.

Обсяг роботи складає 15-20 (для гуманітарних напрямів - 20-25) друкованих сторінок. До загального обсягу роботи не входять: тези, додатки, список використаних джерел, таблиці та рисунки, які повністю займають площу сторінки. Текст роботи має бути написаний без орфографічних, пунктуаційних та стилістичних помилок.

Роботи виконуються державною мовою (у секціях мови та літератури дозволяється виконання робіт російською мовою та мовами національних меншин); до роботи з іноземної мови додається анотація іноземною мовою.

Захист роботи також здійснюється іноземною мовою.

Кожна структурна частина роботи починається з нової сторінки. Заголовки структурних частин друкуються великими літерами симетрично до набору: «ЗМІСТ», «ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», «ДОДАТКИ». Заголовки підрозділів друкуються маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. Заголовки пунктів друкуються маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу в підбір до тексту.

Відстань між заголовком (за винятком заголовка пункту) та текстом має дорівнювати 3-4 інтервалам.

2. Нумерація сторінок, розділів, підрозділів, пунктів, рисунків, таблиць, формул подається арабськими цифрами без знака «№».

Усі сторінки роботи, враховуючи титульну сторінку, тези та додатки, підлягають суцільній нумерації, номер на титульній сторінці не ставиться, а на наступних сторінках проставляється у правому верхньому куті сторінки без крапки в кінці.

Нумеруються тільки розділи основної частини. Зміст, вступ, висновки не нумеруються.

Номер розділу ставиться після слова «РОЗДІЛ», після номера крапка не ставиться. Заголовок розділу друкується з нового рядка.

Підрозділи нумеруються в межах кожного розділу за правилом: номер розділу, номер підрозділу. У кінці номера підрозділу має стояти крапка, наприклад: «2.4.». Заголовок підрозділу наводиться у тому самому рядку.

Пункти нумеруються в межах кожного підрозділу таким чином: номер розділу, номер підрозділу, номер пункту, наприклад: «2.3.4.». Заголовок пункту наводиться у тому самому рядку, але пункт може й не мати заголовка.

У кінці назв розділів, підрозділів, пунктів крапка не ставиться.

Формули нумеруються в межах розділу. Наприклад, «формула (2.3)» означає «формула 3 розділу 2». Наявність підрозділів на нумерацію формул не впливає. Формули, на які немає посилань, можна не нумерувати. Номер необхідно брати в круглі дужки та розміщувати на правому полі сторінки на рівні нижнього рядка формули, якої він стосується.

Рисунки нумеруються в межах розділу арабськими цифрами (аналогічно до формул та підрозділів) і позначаються словом «Рис.», наприклад «Рис. 1.2».

Таблиці нумеруються послідовно в межах розділу. У правому верхньому куті над заголовком таблиці розміщується напис «Таблиця» із зазначенням її номера. Номер таблиці складається з номера розділу та порядкового номера таблиці, між якими ставиться крапка, наприклад: «Таблиця 2.3».

Додатки оформлюються як безпосереднє продовження роботи на наступних сторінках. Вони розміщуються в порядку посилань у тексті роботи. Кожен із додатків має розміщуватись на окремій сторінці. Додаток повинен мати заголовок, який друкується угорі симетрично відносно тексту. Додатки нумеруються великими українськими літерами та позначаються словом «Додаток», наприклад: «Додаток Б».

3. Під час написання роботи учень має посилатися на наукові джерела, матеріали, ідеї, висновки, результати, які використовуються в роботі. Це дає можливість перевірити наведені відомості. Посилатися слід на останні видання публікацій.

Якщо в роботі використовуються відомості з матеріалів з великою кількістю сторінок, тоді слід точно вказати номери сторінок, ілюстрацій, таблиць, формул із джерела.

Посилання в тексті роботи на джерело зазначається порядковим номером за переліком посилань, виділеним двома квадратними дужками, наприклад, «... у працях [1-7]...».

Якщо в тексті роботи необхідно зробити посилання на конкретні відомості, цитата наводиться в лапках, а посилання береться у квадратні дужки із зазначенням порядкового номера джерела в списку використаних джерел та відповідної сторінки. Наприклад: «... набуття наукового знання передбачає оперування фактами, які характеризують певне явище, розробку наукової гіпотези (теорії), яка пояснює те чи інше явище і постановку експерименту для доведення висунутої теорії [8, с. 37]».

Текст цитати необхідно точно відтворювати і наводити повністю, щоб не спотворити думки автора. Пропуск слів, речень, абзаців при цитуванні допускається без перекручення авторського тексту і позначається трьома крапками. У тексті роботи допускається непряме цитування автора (переказ, виклад думок автора своїми словами), при цьому слід точно викладати думки автора та давати відповідні посилання на джерело.

Посилання на ілюстрації в тексті роботи вказуються порядковим номером ілюстрації, наприклад «рис. 1.2».

Посилання на формули вказуються порядковим номером формули в дужках, наприклад «... у формулі (2.1)».

На всі таблиці роботи мають бути посилання в тексті, при цьому слово «таблиця» у тексті пишуть скорочено, наприклад «...у табл. 1.2».

У повторних посиланнях на таблиці та ілюстрації треба вказувати скорочено слово «дивись», наприклад «див. табл. 1.3».

4. Формули в тексті роботи розміщуються після посилання на них. Вони відокремлюються від тексту інтервалами в один рядок зверху і знизу та розміщуються посередині сторінки. Формули, якщо вони громіздкі й складні, розташовуються на окремих рядках. Це стосується і нумерованих формул. Декілька однотипних невеликих формул подаються в одному рядку через кому, а іноді невеликі нескладні формули розміщуються безпосередньо в тексті.

Переноси у формулі допускаються лише на знаках рівності, плюс, мінус, множення і ділення з повторенням знака у наступному рядку.

Символи та коефіцієнти, що наводяться у формулі, описуються безпосередньо під нею в тій послідовності, в якій згадуються у формулі.

Значення кожного символу або числового коефіцієнта подається з нового рядка. Перший рядок починається словом «де» без двокрапки.

Номер формули розміщується на правому боці сторінки на рівні нижнього рядка.

5. Ілюстративний матеріал у роботі використовується з метою більш наочного представлення результатів досліджень та їх обґрунтування. Найчастіше в роботах використовуються такі види ілюстративних матеріалів: креслення, рисунки, таблиці, діаграми, графіки, схеми, фотографії.

Усі ілюстрації зазначаються у тексті роботи.

Назва ілюстрації розміщується відразу після її номера, внизу.

Цифровий матеріал роботи оформлюється у вигляді таблиць. Слово «Таблиця» починається з великої літери, прописується курсивом і розміщується у верхньому правому куті сторінки, а її назва - посередині, симетрично до тексту і наводиться жирним шрифтом.

Приклад побудови таблиці

Таблиця 1.1

	Назва таблиці			
Головка				
Рядки				
	Боковик	Графи (колонки)		

Заголовки граф мають починатися з великих літер, підзаголовки - з маленьких, якщо вони складають одне речення із заголовком, і з великих, якщо вони є самостійними. Висота рядків має бути не менше ніж 8 міліметрів. Графу з порядковими номерами рядків до таблиці включати не треба.

Таблиця розміщується після першого згадування про неї в тексті так, щоб її можна було читати без обертання переплетеного блока рукопису або з обертанням за стрілкою годинника.

Таблицю з великою кількістю рядків можна переносити на наступну сторінку. У разі перенесення таблиці на інший аркуш слово «Таблиця», її номер і назва не повторюються, далі над іншими частинами праворуч пишуться скорочено слова «Продовж. табл.» і вказується тільки номер таблиці, наприклад: «Продовж. табл. 1.2».

Система оцінювання

Умови визначення результатів III етапу Конкурсу

1. Визначення результатів III етапу Конкурсу здійснюється за допомогою факторно-критеріальної моделі визначення результатів Конкурсу, розробленої на основі кваліметричного підходу (оцінювання якісних показників за допомогою кількісних балів).

Зазначена модель оперує такими поняттями:

- фактори - основні напрями діяльності; відповідають розділам Конкурсу: «Заочне оцінювання науково-дослідницьких робіт», «Оцінювання навчальних досягнень із базової дисципліни» та «Захист науково-дослідницьких робіт» (вагомості факторів наведені у таблиці 1);
- вагомість фактора - його частка в загальному показнику;
- критерії - складові фактора, сукупність яких характеризує фактор у цілому;
- вагомість критерію - показує його пріоритет у складі фактора;
- експертний бал - ступінь виконання вимог певного критерію.

Таблиця 1

Вагомості факторів моделі визначення результатів конкурсу:

№	Фактор	Відділення:			
		математики, фізики і астрономії, економіки, технічних, комп'ютерних наук, хімії та біології, наук про Землю, екології та аграрних наук		історії, філософії та суспільствознавства, літературознавства, фольклористики та мистецтвознавства, мовознавства	
		вагомість фактору	максимальна сума балів	вагомість фактору	максимальна сума балів
1.	Оцінювання навчальних досягнень з базової дисципліни	-	33	-	30
2.	Заочне оцінювання науково-дослідницької роботи	2,0	20	2,5	25
3.	Захист науково-дослідницької роботи	4,7	47	4,5	45
Усього		-	100	-	100

2. Експертний бал виставляється членами журі під час заочного оцінювання науково-дослідницьких робіт та їх захисту відповідно до такої шкали:

- «критерій відпрацьовано бездоганно» - 10 балів;
- «критерій в цілому відповідає вимогам» - 9 балів;
- «критерій відповідає вимогам із незначним зауваженням» - 8 балів;
- «критерій відповідає вимогам із зауваженнями» - 7 балів;
- «критерій відповідає вимогам наполовину» - 5 балів;
- «критерій мало відповідає вимогам» - 3 бали;
- «критерій не відповідає жодним вимогам» - 0 балів.

3. Значення фактора «Оцінювання навчальних досягнень із базових дисциплін» визначається за сумою балів, набраних учасником за виконання завдань.

У наукових відділеннях математики, фізики та астрономії, економіки, технічних, комп'ютерних наук, хімії та біології, наук про Землю, екології та аграрних наук за виконані завдання виставляються такі бали:

- I рівень - 3 завдання по 3 бали за кожне (загалом 9 балів);
- II рівень - 2 завдання по 5 балів за кожне (загалом 10 балів);
- III рівень - 2 завдання по 7 балів за кожне (загалом 14 балів).

Максимальна сума балів, яку може набрати учасник за виконання завдань з базової дисципліни у цих наукових відділеннях, - 33 бали.

У наукових відділеннях історії, філософії та суспільствознавства, літературознавства, фольклористики та мистецтвознавства, мовознавства за виконані завдання виставляються такі бали:

- I рівень - 4 завдання по 2 бали за кожне (загалом 8 балів);
- II рівень - 3 завдання по 4 бали за кожне (загалом 12 балів);
- III рівень - 2 завдання по 5 балів за кожне (загалом 10 балів).

Максимальна сума балів, яку може набрати учасник за виконання завдань з базової дисципліни у цих наукових відділеннях, - 30 балів.

4. Значення факторів «Заочне оцінювання науково-дослідницьких робіт» та «Захист науково-дослідницьких робіт» визначаються шляхом множення суми значень критеріїв на вагомість фактора.

5. Для визначення значення фактора «Заочне оцінювання науково-дослідницьких робіт» необхідно:

- визначити значення першого критерію, помноживши бал, виставлений членами журі за цей критерій, на його вагомість;
- визначити значення решти критеріїв таким самим чином;
- знайти суму значень критеріїв;
- визначити значення фактора, помноживши суму значень критеріїв на вагомість цього фактора.
- Вагомості критеріїв фактора «Заочне оцінювання науково-дослідницької роботи» наведені у таблицях 2-5.

Таблиця 2

Вагомості критеріїв фактору «Заочне оцінювання науково-дослідницької роботи» для відділень математики, фізики і астрономії, економіки, технічних, комп'ютерних наук, хімії та біології, наук про Землю, екології та аграрних наук (крім секції науково-технічної творчості та винахідництва)

№	Критерій	Вагомість критерію
1.	Актуальність теми дослідження	0,1
2.	Наявність елементів наукової новизни	0,25
3.	Обґрунтованість отриманих результатів	0,25
4.	Повнота огляду відомих результатів, близьких до теми роботи	0,15
5.	Відповідність вимогам оформлення наукових робіт	0,25

Таблиця 3

Вагомості критеріїв фактору «Заочне оцінювання науково-дослідницької роботи» для секції науково-технічної творчості та винахідництва

№	Критерій	Вагомість критерію
1.	Актуальність, практичне, прикладне значення роботи	0,25
2.	Наявність елементів науково-технічної новизни, евристичність роботи	0,2
3.	Системність і повнота у розкритті теми; аргументованість висновків, їх відповідність отриманим результатам	0,2
4.	Дослідницький характер роботи; доцільність та коректність використаних методів дослідження	0,2
5.	Функціональна спроможність винаходу, наявність патенту	0,05

6.	Відповідність вимогам оформлення наукових робіт	0,1
----	---	-----

Таблиця 4

Вагомості критеріїв фактору «Заочне оцінювання науково-дослідницької роботи» для відділень історії, філософії та суспільствознавства, мовознавства літературознавства, фольклористики та мистецтвознавства (крім секції літературної творчості)

№	Критерій	Вагомість критерію
1.	Аргументованість вибору теми дослідження, чіткість постановки проблеми, мети та завдань дослідження	0,1
2.	Вміння чітко і ясно викладати свої думки, критично осмислювати використані джерела	0,2
3.	Самостійність, оригінальність і доказовість суджень, наявність елементів наукової новизни	0,3
4.	Повнота у розкритті теми, глибина аналізу літературних даних	0,2
5.	Обґрунтованість поданих висновків, їх відповідність поставленим завданням та меті дослідження	0,1
6.	Відповідність вимогам оформлення наукових робіт	0,1

Таблиця 5

Вагомості критеріїв фактору «Заочне оцінювання науково-дослідницької роботи» для секції літературної творчості

№	Критерій	Вагомість критерію
1	Повнота розкриття теми та художніх образів	0,4
2	Оригінальність образно-художнього мислення	0,3
3	Власна творча неповторність	0,2
4	Грамотність викладу, культура оформлення	0,1

6. Визначення значення фактора «Оцінювання навчальних досягнень учасників із базових дисциплін» здійснюється шляхом знаходження суми балів, виставлених членами предметної комісії за виконання завдань.

У відділеннях математики, фізики та астрономії, економіки, технічних, комп'ютерних наук, хімії та біології, наук про Землю, екології та аграрних наук учасники виконують 7 завдань.

- I рівень - 3 завдання по 3 бали за кожне (загалом 9 балів);
- II рівень - 2 завдання по 5 балів за кожне (загалом 10 балів);
- III рівень - 2 завдання по 7 балів за кожне (загалом 14 балів).

Максимальна сума балів, яку може набрати учасник за виконання завдань з базової дисципліни, - 33 бали.

У відділеннях історії, філософії та суспільствознавства, літературознавства, фольклористики та мистецтвознавства, мовознавства учасники виконують 9 завдань:

- I рівень - 4 завдання по 2 бали за кожне (загалом 8 балів);
- II рівень - 3 завдання по 4 бали за кожне (загалом 12 балів);
- III рівень - 2 завдання по 5 балів за кожне (загалом 10 балів).

Максимальна сума балів, яку може набрати учасник за виконання завдань з базової дисципліни, - 30 балів.

7. Визначення значення фактора «Захист науково-дослідницьких робіт» здійснюється за тим самим алгоритмом, що й фактора «Заочне оцінювання науково-дослідницьких робіт», описаним у пунктах 4 та 5 цього розділу.

Таблиця 6

Вагомості критеріїв фактору «Захисту науково-дослідницької роботи» для відділень історії, філософії та суспільствознавства, літературознавства, фольклористики та мистецтвознавства, мовознавства

№	Критерій	Вагомість критерію
1.	Аргументованість вибору теми дослідження	0,1
2.	Ступінь самостійності і особистий внесок автора в роботу	0,3
3.	Чіткість і логічність, послідовність і грамотність викладення матеріалу	0,2
4.	Кваліфіковане ведення дискусії (вичерпність відповідей і змістовність заданих запитань)	0,2
5.	Культура мовлення, вільне володіння матеріалом	0,1

Таблиця 7

Вагомості критеріїв фактору «Захисту науково-дослідницької роботи» для відділень історії, філософії та суспільствознавства, літературознавства, фольклористики та мистецтвознавства, мовознавства

№	Критерій	Вагомість критерію
1.	Аргументованість вибору теми дослідження	0,1
2.	Критичний аналіз досліджуваної проблеми з виявленням особистого внеску учасника конкурсу в розв'язання порушеної проблеми	0,3
3.	Чіткість і логічність, послідовність і грамотність викладення матеріалу	0,2
4.	Кваліфіковане ведення дискусії (вичерпність відповідей і змістовність заданих запитань)	0,2
5.	Культура мовлення, вільне володіння матеріалом	0,1
6.	Наявність і доцільність додаткового матеріалу, що унаочнює основні результати дослідження (мультимедійна презентація, схеми, таблиці, малюнки, роздатковий матеріал тощо)	0,1

8. Результати захисту науково-дослідницьких робіт оголошуються після виступу всіх учасників відповідної наукової секції та підсумкової наради членів журі.

9. Для визначення загальної суми балів, отриманих учасниками в усіх розділах програми Конкурсу, необхідно додати значення всіх трьох факторів. Максимальна сума балів, яку може набрати учасник за участь у всіх розділах програми Конкурсу, становить 100 балів.

10. Переможці I, II та III етапів Конкурсу визначаються в кожній науковій секції окремо за сумою балів, набраних учасниками в усіх розділах програми Конкурсу.

Переможцями Конкурсу є учасники, які в наукових секціях посіли 1, 2 і 3 місця та відзначені дипломами відповідно I, II і III ступенів.

11. Кількість призових (перших, других, третіх) місць та їх орієнтовний розподіл за результатами I та II етапів Конкурсу визначаються організаційними комітетами.

12. Кількість призових (перших, других, третіх) місць за результатами III етапу Конкурсу становить не більше 50 відсотків від загальної кількості учасників у кожній секції окремо з орієнтовним розподілом їх у співвідношенні 1:2:3.

Перше місце визначається, якщо учасник набрав 85 і більше балів.

Друге місце визначається, якщо учасник набрав 80 і більше балів.

Третє місце визначається, якщо учасник набрав 75 і більше балів.

Переможцем не може бути учасник, який за результатами виконання контрольних завдань набрав менше третини максимальної суми балів.

При рівності сум балів декількох учасників місця визначаються з урахуванням підсумків захисту науково-дослідницьких робіт.

13. Переможці II етапу Конкурсу в секціях «Кримськотатарська мова і література» («Кримськотатарська мова» та «Кримськотатарська література») прирівнюються до переможців III етапу Конкурсу та нагороджуються дипломами відповідних ступенів.